

prepisano s^r J. H. H. H.

Reg. II T.

Narodno blago.

— 10 zvezek —

— 1868 —

— v Ljubljani —

259
+ I. Junak.

(Honec)

Drugi dan gresta kovač in mlinar na
loč in pustista tiotega, k' je smek-
ril, samega doma, da bi jim kosilo
skuhal. Rečesta mu: V poldan deni
bandero na grad, da bomo vedli kdaj bo
kosilo gotovo. Nato gresta onadva v
gozd in pa ostane doma. (On je bil
kosilo skuhal in poldan je bil bli-
go, kar pride k njemu star berar in
ga za en dar božji poprosi. Kava-
pan je bil tako, kakor, da b' ga b' le
misi objele in tresel se je kakor na-
na hujši starci. Smrekar je bil
vsmiljenega srca nisi nič hudega
mislil zato segne v lonec in morda
en kosček mesa. Leden pa spusti
nalašč kos na tla, ali tako, da oni
mislil, da mu je palo. In dela se ka-
kor da bi ga ne mogel pobrati,
ker je prestar. Naprosi ga torej naj

bo še tako dober, da mu meso potere. Smrekar, ki si ni nič hudega mislil se pripogne in seže ponj. tli zdaj skori starec po kolen, zgrabi v koto kolo' in tako nensmiljeno kuharja namlati, da se kar v med lesico ~~gane~~ gorne. Potem je pa zbežal in šel.

Kovar in mlinar sta čakala in čakala, kdaj bo bandera na gradu, kedar sta pa videla, da ni nič se vjezista in se odpravista domu. Doma sta najdla smrekarja vsega pobitega in na pol mrtvega. Smeja, la sta se mu in ga vprašala, kje je ta zajutok v dobil. Bosta že videla kje, le ostanita jutri doma. Saj se vam menda ne bo nič kaj boljši go, dilo ko meni, bosta vže vedila pove, dati. Naj bo, pravi na to mlinar ~~jutri~~ jutri ostanem jaz doma. Upam, da ta kih prusek vsoj ne bom v dobil,

kakor ti. Bomo videli. (On res je ostel. Medtem, ko sta ona ^{po gozdu} dva lovila, je on je on doma kahal. Kedar pa polne zagovori, pride k njemu tisti starec in ga ga en dar božji poprosi. Ja, se ve da, si ni nič hudega mislil, segnil je v loner in storil je kakor oni. tli starec je vrgel kos na tla in prosil je spet tega, naj mu ga potere. (Ker ni mlinar vedil kaj ga čaka se stegne po meso. tli komaj to storil, že zgrabi starec kolo', in ga ta, ko nensmiljeno naseška, da se ni kar nič zavedel. — Spet je čakal kosi, sila kovar in gledal je, kdaj bo bandera na gradu ali vse- gostoj. Danes pa mu je bilo pa kmalu ga, dosti; kakor hitro je videl, da ni nič jo je mahnil domu. Na domu je najdel onega vsega pobitega in na pol mrtvega. A tako? Tudi tvi

jo naletel, je pravil kovač, bom videl, če jo bom pa jaz. (Če vidim, da sta oba skup eno figo vredna. Tako je rekel in ostal je tréi dan sam doma, onadva sta pa šla in po gozdu lovila. Ko je kovač tako dama kuhat, pride o pol dne k njemu tisti berač in prosi en kosček mesa. - Kovač mu ga da. - Kdaj ga sta, rec poprosi naj mu meso po bene. Koga? začne kovač, jaz bom tebi meso po beral. Čaki me starec čaki, kmalu ti jih bom pobral en par po hrbtu, in začel ga je romplati in po kati s kolesom po glavi, da je ^{ne} izvezde videl. Starec je bežal, kar je mogel kovač pa ga njim. Letela sta toliko časa, da sta prišla do neregga bregna. Deder se pogreze ^{gdaj} no tri, kovač pa ostane gor in si kraj dobro zapomni. P.

Drugi dan pripele se onadva in šli so bili k luknji pogledati. Sklenili so, da gredo no tri, ali vendar no bedu ni hotel iti prvi, ker vsak se je luknje bal. Pričkati so se začeli in kregati, nazadnje so vendar omrekarja no tri pognala. Da bi se mu pa ka, ka nesreča ne prigodila, privezali so mu zvonec na vrhu in rekli so mu, da kadar bo kaka sila naj le pozvonil in presej ga bodo nazaj po, tegnili. (Če prav je rekel mlinar smre, kar in spustili so ga dol. Ali tega je bilo v luknji strah, požvenklal je in potegnili so ga nazaj. Nato gre mlinar no tri; študita ni nič o, pravil, Nazadnje gre pa kovač. Sega pa ni bilo strah. (Mimiraj bolj globoko in globoko so ga kalali, toliko časa, da je tla v gledal. Prisel je do velicega kolodvora in do žez, legnih vrat. Kovač se ni dolgo pa

premislijal, kaj bi storil, udaril je
 par krat s kolesom po njih in vrata
 so se razletela. Štel je zdaj v železnem
 gradu, kjer je grozno velika kača na
 sredi ležala. Upozil jo je kar dva-
 krat s kolesom po glavi in kača se
 je motra na tla zvalila. Žnje pa
 je skočila grozno lepa deklica in
 ga je nagovorila: Oh ti moj prijatelj,
 ti si mene rešil. Kaj ti sem dala
 za to veliko dobroto, ki si ti meni
 storil. Kakaj veš, da jaz sem za,
 kleta duša, ki že leta in leta tu,
 kaj odrešenja čakam. Do zdaj se ni
 nobenega bilo, da bi mi pomagal,
 tu si vendar enkrat prišel in si me
 odrešil. In dala mu je prosti
 glat, on jo je pa za roko prijel in
 peljal jo je do luknje. Tukaj je pozna-
 nil, da sta onadva potegnili in jo
 na dan spravila. Ta dva pa, ko

sta tako lepo punco ogledala, bi se
 bila kmalu zanjo stepla, ker vsak
 je hotel, da bi bila njegova žena.
 Medtem je kovač ko sta se onadva
 gor pričkal, je vzel kovač spet svo-
 je kolo. Udaril je na druga vrata in
 prišel je v srebern grad. Tukaj mu
 prišla kača z dvema glavama na-
 proti. Brez da bi kaj mislil jo upo-
 ti po glavi in kača se je motra
 na tla zvalila zgorila. Žnje je
 pa še lepši deklica skočila, kakor
 poprej. Uprašala ga je in nagovo-
 rila, kaj če gato imeti ker jo je rešil.
 Dala mu je velik meč in rekla mu
 je, da v trečem gradu najde še
 hujšo kačo. Ta kača bo imela
 sedem glav in pokončala ga bo,
 če ji ne zmaga. Kato naj z tim me-
 čem glave seče, ali gleda naj, da
 sredno zadene, ker če bo stranske
 porazil, bodo te sproti rastle.

in čem bolj jih bo sekal, temveč jih bo. c. Zdaj pelji kovač tudi to k luknji, požvenkaja in oni so jo gor potegnili. Ker je bila dosti lepši kot prejšnja, sta se ta dva spet za njo stopla, in vsak je hotel zdaj to za svojo ženo imeti. Pendar sta se nazadnje tako pogadila, da ji imel smrekar prvo in mlinar drugo. Da bi jim pa kovač punec ne pobral, sta vro hitro gor potegnila in kovača notri pustila. Pustila.

Kovač ni od vsega tega nič vedel, vzel je lepo svoje kolo in vpočil je na tretje vrata. In kar naenkrat od prle se je glati grad notri je ležala kača se sedmemi glava mi. Kovač začne pocati po glavi, da je otrah, ali čem bolj jih seče, temveč jih je. Če je kača gmarala, kar se mu vsreči, da sredno

glavo zadene. Kača se zurne zdaj mrtva na tla, iz nje pa skoči grozno lepa deklica. Uprašala ga je in nagovorila, kaj če zato imeti, ker jo je rešil. In rekla je da bo nje, gova žena. Kovač je bil tega vesel, peljal jo k luknji, da bi jo gor potegnili. Zdaj se le je videl, da ni ^{skrb} več vrevi. Razjezil se je in mislil, ti je začel, kaj bo zdaj storil. Ta bo se le lepa, je mislil sam pri sebi, zdaj bom pa se v luknji ostal. Kar se se čem pa zdaj obrniti? Tako je mislil, kar zagleda v kotu na kolo dvorov tistega starca, ki ga je bil oni krat namahal. Bravo, bravo, k sreči si ti tukaj; mi boš pa na svet pomagal, začel je kovač. Če ne - saj veš, saj me poznaš, se bova pa drugari st gledala. c. Starer se je zgovarjal, da ne more ali kovač je zadržal kolo - in ni

ga bilo treba več dolgo prositi.
 Sel je in pokazal mu je luknjo skozi
 katero sta zlezla na svet on in
 njegova lepa nevesta.

Smrekar in mlinar sta obledela, ko
 sta videla kovača spet na svet
 tu. Oj kaj bo zdaj, sta zdihavala,
 zdaj bova se le pis kala zdaj. On
 pokleknila sta pred njega in ga
 grozno lepo adpuščanja prosila. Ko
 pa ni bil tako trdega srca, adpus-
 til jim je vse in nič jim ni storil.
 Obdržali so bili vsak svojo deklco,
 najlepši je bila kovačeva, ta dru-
 ga je bila mlinarjeva in tretja je
 bila smrekarja. Nato so napravili
 veliko gostijo, vrnili so se v grad
 nazaj in oženili so se vsi trije. Tam
 so po tlej jedli in pili, dobro so se
 imeli in živeli so, dokler niso
 smoli. (Vz. dolnjega kovača)

II. Sv. Urban.

Kako je sv. Urban bolhe na svet
 prinesil.

Sv. Urban je bil sprvega grozno
 len, zmiraj je pohajal nič se mu ni
 ljubilo delati. Se ve da Kristus ga
 je kmalu spoznal, kakšen da je.
 Nato mu je rekel, da njemu ne bo
 treba nič delati kadar je postal nje-
 gov učencec, da mu ne bo dajal tež-
 kih opravil, tudi pridgati mu ne
 bo treba, kakor bodo drugi učenci
 pridgali. Samo en žakelj mu je dal
 in ga nakazal najnese ta žakelj v
 bližnje mesto. Kedar pride dote
 in te hiše, naj ga tam pusti in naj
 reče, da ne smejo v žakelj pogledati.
 Sv. Urban je Kristusa ubogal in
 šel je v bližnje mesto. Na poti
 v gozdu ga napadejo roparji. Treba,
 dati so mu začeli žakelj z nogmi, ker
 so mislili, da ima Boga ve kaj not,
 vi: tli pri tej prici so začeli črne

živalice iz žaklja skakati in jih
hudo klāti. To so bile bolhe. Sr.
Urban je nesel bolhe v mesto pa
on tega ni vedel, ker mu ni Kris-
tus povedal. Tudi zdaj ni videl,
kaj iz žaklja skace. Šel je naprej
in se je smejal razbojnikom, ki so
se kisló držali. Medpotoma je pa
posad bolhe za sabo púšcal in
tudi sam se jih je bil dobro nale-
gel. i?

Prisel je v mesto do tiste hiše, ka-
mor ga je bil Kristus pošjal. Šel
je kar naravnost notri in je pro-
sil naj shranijo ta žakelj, ali re-
kel je, da ne smejo notri pogle-
dati, ker je Kristus prepovedal.
Najboljši bi bilo, v kakikaki
kraj, da bi ga nabredan na videti.
Če bi ta žakelj v kakikaki
kraj obram opravili, da bi ga na-
beden ne videl. Kato so pošjali sr.

Urban v klet. Oni so bili stem
gadovoljni in pošjali so sr. Urban
na v klet. Tam v kleti v kleti v
hramu je bila repa; na to repo sr.
Urban žakelj nasloni in vidi. Bol-
he so pa žakelj prejedle in v repo
glezle, in od tistega časa imamo to
repo horezen. Tistikrat so se bile
te bolhe tudi dobro zdebelile, zato
so ^{repne} ~~te~~ bolhe večí memo drugih, in
in sr. Urban, kateri jih je med nas
zatrosil je tudi pomočnik zoper
nje. i?

Ali ne le samo v repo, ampak tu-
di med ljudi je bil tistikrat sr.
Urban bolhe zatrosil, kakaj po po-
ti, po kateri je on šel so šli se dru-
gi ljudi in ti so jih v dobili. Sr.
Urban sam se jih je bil dobro nale-
gel, tako, da se je moral potlej zmi-
naj čistiti in da ni bil več tako len.
Kmalu je lenobo čisto opustil in
postal je goreč učene Kristusov.
— Iz Roinga —

III. Hudič vratar.

Bil je v bog pastir, in omrli so mu starši. Posedje so ga k sebi vzeli, da bi jim ovce pasel. En dan pride k njemu na pasjo hudič in ga vpraša, če mu da dušo za denar, je. ~~Na pravih mi~~ Se ve da jo ti dam je rekel pastir, napolni mi ta lonc srebra in glata in duša bo tvoja. Zdaj je tekel hudič v pekel po denar, pastir je pa medtem lonc prepiskal, in zdo, lej jama v zemljo naredel. Hudič ni tega vedel in nosil se zmiraj s pekla ^{srebro} denar, da bi bil lonc napolnil. Prinesel je enkrat - dvakrat - trikrat, ali nič se ni poznalo, ker vse je nekam gleglo. To je bilo kasmate mu vendar preveč; drugi hudič v pekel, bi ga bili kmalu stopli

kam, da toliko denarja stavi. Rekli so mu: Če nam se zdaj duše ne prineses, te bomo s pekla sčabili. Hudič je pa pravil: ej porokajti en malo, ne bodite tako sitni, le nič se ne bojte, zdaj bo gotovo moja. Samo se zdaj nesem in nič več. Ali zmotil se je re, vez, lonc se zdaj ni bil poln. Kaj je prišlo je bilo konaj do pol. Kaj je bilo zdaj hudiči za storiti, v pekel ni smel brez duše nazaj, in duše ne je v dobil. Pačel je pastirja zmirjati in kregati, da ga slepari in kričal je, da ne bo nič več prinesel. Kar, ko čes čes nočes, pa tudi duše ne boš v dobil, pravi pastir, in pri ti prii zatakne lonc od zdolj, ali tako, da ni oni nič videl. Na tu imaš svoj denar nazaj, pravi pastir in mu da lonc v roke, da ne boš rekel, da te sleparim. Si ga le v pekel nazaj, kakor si ga prinesel. Pesel, da je vsaj denar

v dobil, zadene hudie lonco na ramo.
in leti z njim kar more v peklo nagej.
Ali, ker je preveč bežal in tresel,
se mu je luknja na vohu odmašila,
in brez, da bi kaj vedel, sja^{je}l po
poti cekine ga raba. ^{Pec}krat mu
je kakos^{en} p na peto priletel, on je
pa mislil, da je bog to^o ga njim
poslal - ker tioti dan je bil dež - in
se bolj je dirjastel in letel kot prej.
Stem ^{se} ve da je se več cekinov
z lonca stresel in storil je, da mu
je se bolj po nogi ropotalo. Uho.
gi revež se je bil do pekla tako od-
lal, da je komaj tje prisopihal.
- Ojej ojej, pridite mi pomagati mi
pomagati, grozno težko sem pri-
nesel, je kričal hudie. Drugi vrati
so mislili, da je dušo samo pri-
bandral in ^{pri}leteli so mu na pomoč.
Kedar so pa zagledali prazen
lonco, zgrabila jih je taka jega,

da so se kar vanj zagnali. Seaba,
li bi ga bili ven, če bi se ne
bil revež kremplje v vrata zasadi.
Tako se je branil in branil, toli,
ko časa, da ^{so} zadnjic pustili. In
od tistega časa varje ta hudie vrata
v peklu, pravijo mu zato peklensti
vratar.
- Iz koinja -

IV. Petelinova ženitev.

(Dobrodošla.)

Petelin se je oženil
S to belo putiko.

[Juhej juhej juhej dite
Juhej juhej dite.]

Prata je bila za kuharico
Je stačko pomešala
[Juhej juhej juhej dite i. t d.]

Je stačko pomešala
S je krem peljčke vžgala.
[Juhej juhej juhej dite i. t d.]

Prata za držico var rona

Muha za drzico
 Komar za starasina
 Guhej juhej juhej dite
 Guhej juhej- dite

Prsi so b'li pa godci
 I prevelikni gobci
 Guhej juhej juhej dite
 Guhej juhej dite.

Mačke so b'le dekle
 Chesò so z mize vlekle
 Guhej juhej juhej dite
 Guhej juhej dite.

Komar je z muho plesal
 Dee se je medved tresal
 Guhej juhej juhej dite
 Guhej juhej dite.

Muha se j' obrnila
 Komarja ~~(komar)~~ je bacnila
 Guhej juhej juhej dite
 Guhej juhej dite.

Komar je z muho plesal
 Komar prime poleno
 Vdar' muho pod koleno Guhej i. t. d.

Ali priden draže* pride
 He muhi kri odide
 Guhej juhej dite i. t. d. -

V. V. Panega.

V an grad pride ankrat an ma
 lar dejla prositi. Gaspud reče, de
 nejma dejla nei. Kalar pej pravi
 de mu re prav lepe reči na vrti
 namalat', samu de mu jejo da. Na
 tu je gasput prvolu. -

Ta gasput je jemu vod prve gene
 dra s' nova, Panega jen Friceta.
 Tn dan se je Paneg zgodej pu vrti
 sprechaju, kar zagleda v koti ann
 grozan leppu namalanu žen. Vo
 četa je vpraša, ki je tiot' člov'k,
 ki je tu žensku namalov? Kedar
 mu voče povej, de je glik zdej odn.

*Eni pravijo tudi dragar, drugi gopet
 pader.

pošle Yanes hitra hlapca za njim.
 Al' pridesta s hlapcam nazajjen
 Yanes ga vpraša, če s' je tu žen sku
 'z glave z mislu, al' jo je rejski videl.
 Ta mu povej, ki jo je ~~videl~~ vidu jen.
 Yanes se preči z bratom v odpravi.
 Usodjala sta kojne jen sla sta ju
 jeskat' -

Gverer sta prošla če do ne bajte, ~~jen~~
 jen potokala sta na vrata. Katu
 sta pelala kojne v staln čer je blu
 sna za dveh popravlenga. Potle sta
 sla v hišo jen ~~na~~ nejdlja sta večer
 ju tūd za dveh popravlence, vidla
 pej nejsta žive diše. Tu se jem je
 čudnu zdejlu, povčijela sta tam
 jen sta sla spati. Al' Yanes rej
 mogu dolgo zaspat' gatu vzame
 hū hve jen bere žneh. Kar se tega
 navelične v gasne luč jen se dejla
 kakor del' spal. Kde j' zasliši tam
 v koti an glas. Plisati je b'lu ko,
 ker del' se dva pugo varjela.

Brav'la sta si met sabu. Oh' ku
 bi te dva vejdlja, kam de gresta
 jen kaku se jem ba gudila, bi že
 kej voprav'la, taku pejmende ne
 busta nič. Prola busta dūnga goz,
 da, čir su same desje zverci. Te zve
 ri rostrzejn vsac'ga, kdurkul pu
 gōzdi hodi. Potle pridesta du vāli,
 ke ^{vole} gore, čez kteru ~~nabedn~~ nubedn
 ne more, čer ni mostu; jen nazadne
 du glazēve gore, tud' tūkej ne more
 nubed'n čez, čer ta hrib gakej ta
 hrib je groznu strm. Pendar se
 vse tu b' se dalu porovnat' čel'
 vonadva vejdlja, de sa v prv'm pu,
 toki glich pr' zvirki tri glate
 jabuka. Te jabuka bi mogla
 pobrat' in anu čres gost ta
 druigu čez ~~na~~ vodu in trece čres
 glazev hrib vrc. Taki b' jem nu,
 bena zvir nič ne prjadejla čez
 vodu b' se must naredu jen pu

glazevi gori rejata. Al' zab' b'
ne smejla te jabuka pobrat' Per
jeh bosta ga nazaj nūcala. Al' tū
tu b' se neblu zadosti. Ku bosta
vže z ljubū z jahala, bosta se v
^{se zmiram}
nevarnosti, čer ne vōce jema cu,
pornika v hiši. Pega bu ga nima
poslato jen vmoru jeh bo ih bu,
če ga ne bosta stem mečem,
k tukej na židi visi pukunčā,
la c.

Al' nej se zadosti. Ku bosta
d'mor prošla narđila jem bu ma,
čeha must. Prusila ih bo nej gres
ta pu nem al' vonadva b' je ne
smejla ubogat' ga kej koker hitra
b' najn stopla b' se vādle pugne
na. Latu b' mogla pu ta starin
mosti v hišu jet. -----

Al' nej se zadosti. Kedar budopr
reirji, bu mačeha nevejsti se stru
pām napila, jen knūcala je bu

če s' na bu varvala. Al' nej se za
dosti. Yanes bu potle preciv me,
ru jen če bi negod grob s krujo
tist' ga vatroka puškrupili čer ga
bu nevejsta puradila, bi Yanes
nazaj v živu jen vatrok bi tūdi
gdrov vostov.

Vse tu si je Yanes dobru zapov,
nu jen pučakov je kumej družga
dneva. Drug dan sta nej d'la frūš
spejt za dveh poplavlēn al' žive
dūse nej'blu nikir. Posedlala sta
kojne jen sta sla. Se vej de Yanes
je tūd meč sger. Kadar sta du
stedenca prošla je čer Yanes pu
tiste jabuka, al' taku, de nej uni
nēc vej'du. Pryu je ta prou irez
gozd, ta drugu irez tistū veliku
vodu jen ta treie irez glazevu go
ru. Taku sta b'la prošla čeres.
Kdej je Yanes spejt jabuka pobro
pobrov, čer je vej'du, de ih bu za
nazaj nūcalo.

Brjakhala sta bla zdej du tist'ga
grada, čer su imejli tista lejpu ^{puna}
cu. Ganes se po večeri gno gmejni,
kde de misliju vodbjaha, jen stri-
li su b'lu rihtik taku. Vodbjaha-
li su b'li vsak na svojim kojni.
Ganes je jabuka lučal, koker poprej,
ta prvu črez gozd ta drugu črez
vodu jen ta trečo črez glaževu
goru. Taku su b'li pršli vsi trije
srečnu čeres. Vse vod tiste punce
pej, k'su ju b'li vkrali, kedar je
drug dan vidu, de je nej nikis
več, pošle hitru cupnika ga nani-
nim. At' če su b'li vže takrat!
Brjakhali su ju bli vže domov; ma-
reha jek je vabla, nej greja panta
nov'm moosti. Ganes pej nejtu pu nu-
beni vizi, čer je vejdu, kej jek ra-
ka. Li su nališ vsi pu ta
star'm. Tu je mačehu peku jen
grizlu; Ganes se i je biv hudea ga

zameru, čer ju ni vlogov. Pruvala
je se tu: zvečer pr večeri nevejstu
vostnup't. At' Ganes je spejt tukej
glad preložu, zmaknu ga je bu
spred nevejste taku, de nej vana
neč vidla jen ložu ga je bu svoj'ga
če; strup je pej pnd mizu gliv. Po
noči nej su Ganes v svoju izbu ^{spat}
spat, vstopu se je mošku pnd voku
jen čaku je g mečem v roki cupni-
ka. Ku ta pride jen glavu skuji-
pu kaže - vročk mu Ganes glavu,
vod-sejče; ydej gre sel spat. — Bap,
nik jema pej se pu smoti pusebru
muč, čer Ganes je mogu vpriče te-
muritve črez lejst'in dan v mrt. Pu
vejdu je pej puprej brati, kaku ga
lohku trejči. Ten brati se nej
tad' tešku zdejdu, svoj'ga last' nega
sina v mrt' čer je vejdu, de mu
bu vsoglih živ vostal. Sturu je tu

brati is hvaležnosti, de mu je ženu
vdaba, zakej Yanes ni in gase pa
ženu ampak za brata. Puškrupili so
b'li Yanezov grob s krovjo tiš' ga vo,
troka cer ga je nevejsta purudila ja
ta je živ spejt z groba vostal.

VI. Sirotka. — Iz Sanjela —

Tak se je bil oče vdrugič poročil in
v dobil je hudo ženo. Sa maceha je ni
mogla videt hčer od prve & matere. Smi-
jala jo je, kregala in delati ji je
mogla noč in dan. Smela je tudi
ona eno hčer, ki je bila pa vsa po-
dobna materi.

En dan je pošljala maceha to siroto
smukvice brat'. Biló je pa to v
najhujši zimi. Sirotka se je jokala,
kje bo zdaj smukvice odobila; ma-
ceha ji je pa rekla: Spravi se mi
in ne prikaži se wo in prinesi mi
jih se ne, ne prikaži se več k hiši.
Kato ji je dala dva gorka krompirja

iz kotla in zagnala jo je. Uboga
sirota je hodila po eni poti in pri-
šla je do znamenja. Tam je videla ma-
ter božjo sedem žalosti. Pokleknila
je dol in molila je prav goreče k
mariji, da bi ji ona to ^{milost} pri Bogu
sprosila, da bi ona zdaj smukvice
odobila. Vsa potolažena je šla od-
tod. Prišla je do necega griča. Na
tem griču zagleda štiri sive možake
ki so genj kurili in so se greli. Kar
stopi najviši med njimi njimi pred njo
in jo vpraša: Sunca kdo smo mi?
Vetrovi ste ji rekla ona. Čigavi
smo? V- božji ste vsi sterji. Zdaj
jo veter vpraša, po koga da je prišla
in ona mu pove, da jo je maceha po-
smukvice zagnala. Vug je vzel se
ene ga saboj, vzela sta rajno in šla
smukvice brati, sever se je doma
grel in eden je kuril. Zdaj je rekel
tisti veter k'je kuril: Pojd punca
sem k ognju pejdi se vemo da te zebe.
In ona ji šla kje in se je grela.

In kadar kadar sta jug in oni ve-
 ter šla, sta ^{se verhuve} vse dreslje ^{polomila} tak vro in vro sta bila naredila.
 Čez malo sta bila prola vže na-
 gaj, ~~proxa~~ in prinesla sta bila
 grozno lepih ~~tem~~ smukvic. ^{Prisla je z daj} ~~Ona je~~
 prava lepò ranjco vzela, se je za hvale,
 la in je šla. Itli komaj je prišla
 domu, že jo je spet mačka zmirjala
 zakaj ni tej ni bilo prav, da je smu-
 kvise prinesla. Kadar bi bila videla,
 da bi bila sirota kje zunaj zmer-
 gnila. Upila in drla se ji nad
 njo, da se je dolgo ~~časa~~ mudila, da
 je malo smukvic prinesla in rekla
 ji je, da bo nje hi drugaci bolj pri-
 na, kadar jo bo po smukvice posla-
 la. ^{nje hie} Posljalca jo je ~~precej~~ draždiral.
 Itli oblekla jo je prej lepò ~~in splela~~.
 Drug dan je mačka nje hie lepò
 oblekla, splela jo je in dala ji je
 ranjco v roko. Tako jo je posljal.
^{šla} Ta je po navno ^{ti} tisti poti ko ona

poprej in prisla je do tistega znam-
 nja. Tu se križa strila ni, ampak
 šla je kar naprej. Prisla je do tiste-
 ga grica. Peter njo ^{in stiri} popraša? Kdo
 smo mi? ^{sega?} Kludici ste, je rekla ona.
 Čegari smo? ^{stiri} Pa stiri ste glodjevi.
 Adaj njo veter vpraša, kaj da isce?
 O- smukvic mi prinesite če ste.
 Itli namesto smukvic jo vsi stiri ~~ve~~
 vetri zgrabijo in hajd z njo - po trnji-
 po blati - po luži po mlaki kamersko
 je prišlo. Naredili so jo bili tako,
 da je vse od nje viselo. Vsa raztrga-
 na - vmazana, in razcapana je bi-
 la. Namesto smukvic so ji v cajno
 blata naložili in v tem blatu so po
 vrhu smukvice naredili. Ona je nes-
 mislila, da je smukvice dobila,
 ker je videla tako lepe ruderice ja-
 gade po vrhu. Itli to njo hie nes-
 jezode, oni so ti ~~to~~ naredili. Bo
 Vsa žalostna je šla domu in ihtela

je zelo pot in jokala se je, kadekaj
se je pogledala; taka je bila; ali
kaj je čela; pomagati si ni mogla.

Prišla je do doma - at mati se je je
vstrasila, vendar ji ni ^{pol besede} rekla,
ker ^{je} smu kviše prišla. Člito jo
presbleče, potle segne v kos, da bo
oni smu kviše pokazala. Kar pri-
vleče v sorano roko ven. Kaj jo je začel
gdo gledat ali tolkla jo vendar neji;
je bila ona sirota kaj takega naredila
bi jo bila kar ubila. Uprasa jo je
kje je to udobila. Kdo jo je tako na-
medil in vse. Kar povedala je je vse.

Potle je vprašala se ono punca se jih
je videla, in kedar je povedala, da
je, in kako jih jim je odgovorila,
je bila jezna, in grozno rada bi
jo bila spoti spravila.

Po leži je gonila ta sirota kravo
spasti. Dajela ji je mačha tui pre-
diva na pas, de je prela. Tu dan
ga ji je an povhen naručij dala jen
je rekla, de more vse tu predivu
sprest, voprat in ubell, se ne nej se na
prekari ne k hisi. Oh za božjo nalo!

je jokala srota, kakn bom jest ose tu
predivu spreli, tukej ga je z doot zan-
tehen paj ne zan dan. Jan k se je tak
jokala jen zdehaval, sporegovori kar nan
krat kravca na paši: Pelj me pelj ke
na nar lepi pas, de se bom tui hitro na-
jejla. Prota k je kravco tok rada in
mejla jo je vbagala jen pelala jo je
ke, ker je bla nar lepi pas. Kadar
se je pelj krava najejla, začela je tui pre-
divu zot. Oh jej, Oh jej! zdehaval je
zdej srota, kej bo zdej, kej bo zdej, mač-
ha me ubila, katar bo zvejtda de je
krava predivu snejla. Ali kakor
je krava predivu jejla, taku so ji
strene vodrat von letejele. Taku je
blu predivu kar nan krat spredeu.
Prota ga je zdej voprala jen domov
nešla. Taku je zdej prela srota
vsak dan. Delala vsak dan. Kravca
je predivu snejla jen s brejne se,
srala, vona gihse pelj lepu voprala
jen domov nešla. Radn dan, k je
prota na pašo se je spejt pojokala.
Kravca jo je vprasela, kej de se joče,
ali vona nej tla poverjat. Povej no!

povejdi, jo je silila kravca, kaj ti
je dala spijt tolk prediva' za prest
na jo se ne. O mi nej dala ne. Kaj
se pej tak joies? Oh kaj t^{ko} bom ^{jo kaka} prava
^{in kaka} la jato bodo tebe ubili. O ta sem prej
vedla je nekla kravca na jo se ne
zastran tega. Kate je tu ana velika
sreca. Ti boš moje čreva prala, noter
v požirni nejdes an zlat ključ. Tem
ključkom pejdi jn vopri skalo per
stedeni. Tam nejdes tri zlate obla
čila. Prvo kralo bo zveznato, drugo bo
lunino in treje bo tako ku samu solnce
na nebi. Tudi ane zlate čevlce in an
voze boš udabila, ta k bo sam naprej
letu.

Srta je bila adaj vesela šla je do
mov jn prosila je drug druh dan
marcho, de bi jo pestila čreva prati.
Marcho pej, k je vidla, de bi bla šla
rada jo nej ~~pas~~ pestila nautišne. Oe
pejdes ne je rekla, pa jide moje hči ti
jih se voprat ne zas. Tem res počesa
la je lepo svojo hči in jo je poslala
čreva prati. Ali ta namejstri, de bi bžih
bla oprala se je vlegla dol in je zas
pala. Marcho je iakala jn iakala, kdaj

bo se čreva ponesla, ali nič nej blu
una je li naprej spala. Naprej je
bilo marcho se voprat preč, prala
je marcho ke nej gre puzletat, kaj
de dejla. Kadar je srta vidla de
una spi, skoči hitro ke, zgrabi za po
žeruh jn ga razporje. Notrka nejde uno
zlato skatlico in zlati skatlici an
zlat ključ. Lidej je bla spejt vesela,
hitro je čreva voprala in uno zbe
dila, de so šle domov. Tudi, kak
čreva voprala, sem jst čreva vopra
la je delala una po poti, ti bžih na
bla tako ne. O se vej de ne je rekla
bla tako ne. O se vej de ne je rekla
srta jn se smejala, tu je gošna de
srta jn se ble domov jstle si
ne. Kadar ste ^{pej} ble domov jstle si
hvalila marcho svojo hči. De je pridna
k je tak dobro čreva voprala. Srta
je pej li movčala nej nej bla rei
Zvečer pej, k so bli se vsi puzpali,
z vzela je lepo svoj ključ, šla je
h tisti skatli jn jo je voprala. Vdo
bila je bla notrka vse, koker je bla
kravca povejda. Udobila je tri obla
čila. Prvo kralo je blo zveznato, drugo
lunino, in treje se svetila tako ku sa
mo solnce na nebi. Tudi ane zlate

čevljar in vozič je dobila k se sam
naprej letu.

V nedeljo je prosila mame k srota
mame, da bi jo pestila v cerkev.
Ali mame jo nej pestila, dala ji je
an mornik proso, ker je bila manj
zerna ku plesela in je rekla, da no,
ne vse tu mejo maso zbrat. Une dve so
pej šle k mami. Od katrin kom jest vse
tu proso abrala, je delala vona, tu ni
ni je ran teden zadosti. Al prošli so
vrabci in pozbrali so hitro proso. Od
veselja ga jim je vrgla ano pest, vete
je pejšla in je zvezdnata krilo oblejke.
Obala je tudi zlate čevlice in peljala
se je na vozički v cerkev. Vse jo se
gledalo, tako lepa je bila al na heden
jo nej poznal, in tudi mame jo nej
spoznala, kdo da je. Ustopila se je
bila k korpioniku da je hitro po reg,
nu s cerkve zletela. En mlad grof
k se je bil vanjo zaljubil, al letel zanj.
Al ušla mu je bila zginila mu je,
da ni vedel kam, vrela se je na zlat
vozič in zginila mu je, da ni vedel
kam. Letela je naravnost domu, slekla
si je zvezdnato krilo, in oblačila svojo
novo vsakdanje nastogano, da je bila tako

ku prej. Dej je prošla mame k hčerjo vod
nave. Čačela jo je kregala in zmerjati.
Al ti lenoha ti, vidiš tako se t' godi, k
na grob nikoli v cerkev. Če li bla šla
ti z nami k mami, bi bla vidla tudi ti
tisto leppo gospe, k je bla dans v cerkvi
vse jo gledalo tako lepa je bla. Imej
la je zvezdnato krilo in zlate čevlice
na nogah. E saj amiran pravim zani
nejai jer tud ne boš, s hčer se nikoli
ne prikažeš, zata se jej tudi tako go,
di. Tako jo je rekla kregala, srota se
je jej jokala in je rekla: E saj sem
vse prosila, prav rada bi bla šla
pa me ništa pestila, in prosila jo je,
da bi jo saj prihodnjo nedeljo sabo vzela.
No naj bo no, je rekla mame, če boš
pridna, vzela te bom sabo. In res dra
go nedeljo jo je vzela sabo, se vej, da to ne.
Dejlo ne tlu bet tište gospe. Katu se je
pej mame jezila in je kregala spejt
uno hčer. Vio de si reji, kad jest pravim
vse se te boji, k s taka, zatu jo nej blu dans
v nedeljo jej na boš ala ne, boš vidla de
bo porla. In drugo nedelo je nej pestila
v cerkev, dala ji je se več proso ku
prej. Devica Reva se je jokala, ali

vnabre so prošli jin spejt so ji pomagali.
Kedar je blu prosu se zbrannu, obke oblekla
se je lunnin, quant' jan pelala se je v
cerkvi. Vse se ji je indilo, taku lepja
je bla. Vaak bi hu nad vejdu, kdu je ta
mlada gospa, pusebam pej tist' grof, kje
zajno letu. Ta zadnja v cerkvi ta prva
s cerkve, kumej ji nara^{bla} nara^{nen}, se je
leblela s cerkve, zginla s cerkve. Lela
je domov jin vrgla je svoje stare
cunje nase.

Zdej pristo maceha domov. St sem vej"
dla je začela dano si jej prošla k te
nej blu. Ej, jin pej kakona je dano
kakona. Smejla je lunnin, quant' na
sebi jan alate revljice na nogah. Vse
se je snejlla, taka je bla. Snota je pro"
sila deb jo vzela sdrugit' sabo, jin mace
ha je obglubila se bo pridna. Ite ste v
cerkvi, al to nedejlo je spejt nej tlu bet.
Sej sem s mislila, je delala maceha de
je ne bo. Kedar t' si ti v cerkvi se nej
niš. Drugo nedeljjo bo jej prošla k te ne
bo. V turo nedejlo si je oblejkla arata
solnien quant' jin bla je taka de nej
za zvee, vse je vanjo zjalo in se gospod
na prizniri si ni mogel kej, deb vanjo
ne gledal. gledav. Po masi nala je hitro

ven, al zakecnila se je bla taku de nej
ntegnla tist' zlat' revljik' pobrat, k je
je bil z roza padu. Potrat. Potrat ga je
bil tist' bogat grof, k je vanjo letu.
Potle je bu pej razglasu, k de tista, kte
ri se bo na nogo prilegu bo ne njegova
zena. Ili so sieshjem okol po hišah jin
prošli so bli tudi do hiše, kjer je bla
ta maceha. Maceha je arato pod koritnu
skrila svojo hčer je pej lepu oblejkla jin
splala. Pomerila je je tist' zlat' revelj,
al noga je bla prevelika, pu anbeni vizi
ga je nej mogla ^{vast} ~~ga~~ ^{spazati}. Ker b' tli
vona bi bla vendar hčer tako bogato ozenila
zatu ji je začela nogo tesati. Ura hči
je krcala in zjala, maceha jo je pej tolai,
la de nej bo tihu, de sej bo gospa, de bo
bogata, se bo revelj obula. Kad capaje peti,
lin pod koritom: ki'kiniki

Bna dekllica pod koritom lexi.
Ti gospod je so sili hitro gledat kej de je in
nejdli so unis pod koritom arato in je hitro
revelj pomirili. k je pod koritom zepela.
Vreli so neizrečeno, pomerili so je revelj
in dobro se ji je prilegel. Vona je pej sla
zdej gor, oblekla si je solnien quant', dela je
zlate revljice na nogo jin pripeljala se je
dol. Ura maceha je ostrmelci, sei so jo za to
preva spoznali in grof jo je neizrečeno radinu

taka de ji nej blu treba več skruha stra.
Dat. Iz Ročinja -

vse 3

III. Različne

I.

Pimo pimo vince
En glasek al pa dva
Na čast Marije Dvice
Tea svetga Jožefa.

II.

Rump rump
Pogostoma v hram
Ta pisan bokal
Bo mene tadjdjar
Bon mogel nosit
Raztrgan rokal.

III.

Tam pri Kanali
So peski orali
Peske so spregli
Mačke na pregli.

IV.

Danjer Danjer
Te skočil na hlev
P hleva na jaslice
Ljubca oglosi si.

V.

Hiša pometena
Punca opletena
Gubi poridi kedar čes
Pridi ponjo kedar čes
Pelja jo kamor čes.

J. Krasa

VI.

Štirje godei godejo
Štirje trobentajo
Mlado Miško peljejo
Od zadrž jo sebajo
Mladi ~~na~~ Miški prostan poslat
Štari babi stork za vrat
Mlado Miško v špampet bel
Štaro bato v svinski hlev.

VII.

Marinka postkoci
Pogara gori
Ni moja ne tvoja
Ne družih ljudi
Se prišel svet Nikol
Se vgriznil jo dvakrat
Se prišel svet Li
Pogare več ni.

VIII.

Matič landice
Po vratih konklja
Od risi od risi
Od tistga kupana
Ki moko petlja
La dato bo dav
Ta strogan rokal
Ka bato bo stal vzal

P Kota pepel. *J. Krasa*
v gorini dne 25/11/67. s Krasa — Mahnu

VIII. Kralj Matjaz in pa Simbilja.

Kralj Matjaz je kmirer Boga prosu za vsega mogočnost. Vse bi bil da bi pod kraljestva, de bi bil vsega vedno. In dan mu reče Buh: Ves kej Kralj Kral Matjaz da ti bom kar me prosis al gleda de tega niko mu ne povejs; v tojto skado bo, ce to stris? Tam vunen krihi je steden vsega vednosti, kej le za taiga k z njega na vsa rik deset lejt prvi petek pa novem lejt pijs zjetru pijs, jen ravno jutro je tako. Kralj Matjaz se zahvali Bogu jen vodive. Sestra je kej vse tu dobru slisala; prosila ga je, kar se je bil biv ke napravil, de bi imejla z njim. Matjaz je se dovolis, knej mislu de vona vse to vej. Vasilta sta bla in kar sta bila stedenca poivala, Matjaz zaspi, Simbilja pojvostane in se vode napije. Postala je vod tedaj vsega vedna. Al povedala nej brati ne tedaj ne poenjeji vod tega niz. Kru se Kralj Matjaz xbedi, vstane in gre vode pit; al buh ga je jimu za norca. Katu se Kralj Matjaz vjeki in kar de mu ni vojske napovedal. Al Kralj se je nekaj egudilu, kar je Matjaz se bolj vjexilo. An dan vidi, de so se jih je slezabnik na mize nosil nevroceno.

Dobre jen projektne. Uprave ga, kej de tu pomeni. In ta reje; de je ten fant prosu, de je nekaj v lone vrgu jen p.m. misor, potle je kej se in ne nej vkel. Ulovi mi fanta, ce pride se jutro, ska, ce Kralj Matjaz. O lom se pravi ta in vlovi res druh dan fanta, ter popelje ga pred Kralja.

Kralj ga uprase, koliko mu da, de mu povej za tistu reji, kstri je jo taku dobru. Tant kej nej tu povedat za ne ne. Nacadje sta se bla vendar amenila, de mu da Matjaz pol kraljestva, fant kej de mu povej. Al Komej mu fa fant tisto gora pokazal ke je bla se same soli, ce reje Kralj Matjaz: Tant ta gora je moje, de bi jest tebi pod kraljestva dajal tu ne gre, raji se vdarva. Fantu reje: prav. Tudi prav, je nekel fant. Matjaz je mislu de je tu clook van rej vejdu de je buh, vatu je rekla: ta in ta dan tukej jen tu kej, ab tej in tej uri. ^{dan de ne ce} Kralj Matjaz s celo svojo vojsko. Dolgo ga je rakal tam, ker sta se imejla vdarva, nacadje pride vendar fant. Nebo se napravlja, lo za des. Kar xablistne naenkrat ketaj naprovo nikoli se ne prej. - in

Kralj Matjaž se strese ter vprane fantu
 kaj de tu pumeni. E-rei reie buh na
 prasnici je anmu mojih pogurejlo. Kne-
 li račne pej tako bliskat sen treskat
 de Kralj Matjaž prestrašen kumpije!
 Gore strnile se in raknile me in
 mojo vojsko. On kaj so se gore strnile
 in raknile so nega jia vojsko negova
 on sam med njimi je bil rešen, k je bu
 na poti voalabil, nu in ta se nava,
 ditv pale druge ledi, kakur rej jedi
 solijo. Matjaž pej tam počiva na stajar-
 kem, kedar pej pride sodni dan prika-
 zal se bo spejt, de kadeje vojsko med
 mejt, ktero bo tud von se svojo vojsko
 konial. — Iz Stanjela —

IX. Simbija.

Simbile je strašno velika žena. Za-
 tu, ker je svojga brata prehitela sto-
 ji z ano nogo v pakli z ano na zemlji
 in je se dan dandonji zion. Grozoli
 hodjo h nej pun kalamore; v kadeje
 jih sej, kedar kapi. Vona jih jima
 pej zmirej glik. Na večih krajih
 pun Krasa je znat kalesne uočke, ko
 der se je Simbile vozila. Simbile
 svetuje ledem dopadne prav papol,
 dne napok. — Iz Stanjela na troma.

X. Božicina.

Tam na ni gnajnci
 Vani stalii
 Ona svetla luč gori.
 Dvica Marije
 Dete porije,
 V jaslice ga paloxi.
 Sveti Jožef
 Moč ta stari
 Z negovo sivo brado
 Z nogo pomiglje,
 Dete raziblje
 Lepo dete Hexusa.
 Prošli so trije
 Sveti Kralji
 vsak iz svoje dekele,
 Prinesli so ofra
 Ofra kadosti
 Hexusi ofrujejo.
 Pride se drugi
 Ponese spejt tudi
 Hexusi z ofer dar.
 Ti daj pastico
 Tax dam mošnjico
 Ti bod se ex tobar dal.
 Ti dej sunkajo
 Tax dam plajo
 De bo Hexus nes tooars.

Amén Iparvka.

To pesem sem riel iz ust ooltnre Zenice
 v Trgu (Ipari). — (A. Pegan).